

BARSI HIRLAP.

Politikai hetilap. Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyes szám 20 fillér. Hirdetmények beiktatása jutányosan számítatik. A „Nyílt tér” sorának közlési díja 50 fillér.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos
Dr. TÖRÖK MÓR.

A lap szellemi részét illető kéziratok a szerkesztőség, hirdetmények és pénzküldemények a kiadóhivatal címére küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Ködfátyolképek.

Ki az a böles nagy Magyarországon, ki a közélet kibontakozását tisztán és körvonalaiban világosan láthatná? Legjobbaink, legderekabbaink is csupán ködfátyolképeket látnak. A bizonytalan helyzet kétes lehetőségei között tapogatódzunk. Mintha csak hazárd játékos volna a magyar, hogy a jó szerenese kegyelmétől kell sorunk eldőlését várnunk és nem önmagunktól függ, mi legyen a nemzetnek osztályrésze.

Látunk, észlelünk valamit a ködfátyolon keresztül, de ez alig több a sejtelemnél, melyből semmi haszna senkinek. Csupán arra jó, hogy képzeleteinket csiklandozza, nem pedig arra, hogy az aggodalmakat eloszlassa, a kedélyeket megnyugtassa.

Két sarkalatos alkotmányjogi tétel miatt indult meg az igazi értelemben használt nemzeti küzdelem. Egyfelől amiatt, hogy a nemzetnek joga van a hadsereg vezényleti nyelvét megállapítani. Másfelől amiatt, hogy az önálló gazdasági berendezkedéshez minden más állam beavatkozása nélkül van jogunk.

Előbbi alkotmányjogi tételünk érvényesülésének a királyi felségjog állja útját. Mert hogy a 67-iki kiegyezési törvény szerint a hadsereg „vezérlete, vezénylete és bel-

szervezete” a király jogkörébe utaltatik és ennek folytán nem a törvényhozás, de egyedül a király van hivatva a hadsereg vezényletét illetőleg bármily változtatást eszközölni.

Tehát nem azért küzdünk mi magyarok, mert hogy rögtön magyar nem lehet a hadsereg vezényleti nyelve, mert ezt talán senki sem kívánja rövid uton megvalósítani, hanem küzdünk azért, mert megtagadtatik a nemzeti állam legfontosabb lényege, amely szerint minden állam a néphadsereg felett maga rendelkezik, ha alkotmányos állam és nem hűbéres tartománya egy személynek, egy családnak.

S egy év óta tartó küzdelemünkben ma is még ott tartunk, ahol a Chlopi hadiparancsok tartottunk: a sovánál. Semmi körülmények között sem akarják a nemzetet e jogát elismertetni.

Érthetetlen, teljesen érthetetlen előttünk. Józan gondolkodással fel nem lehet fogni, hogy mily hasznát vehetik annak a hadseregnek, melyben egy elkeseredett nemzet fia szolgálnak. Az embernek megáll az esze, hogy a nemzetnek eme igazán legtermészetesebb kívánságát oly közönyösen miképp lehet semmibe sem venni.

Ha a trón érdekét vizsgáljuk, akkor sem változhatik meg véleményünk. Mert a trón érdeke semmiképp sem lehet a nemzet

érdeke elleni. Recseg, ropog az a trón, melynek birtokosa nem boldog, meglegedett nemzet felett uralkodik. Mi lehet hát oka mégis, hogy oly mereven tagadják meg a magyar nemzet ebbeli jogait? Megfejtethetlen rébusz, homályos ködfátyolkép.

Pedig hiába, akár lesz kibontakozás, akár nem, a nemzetnek e jogát feladatnia nem szabad. És ha kikapcsolódik is a válság mai megoldásánál a hadsereg kérdése, ez tartós nyugodt állapotokhoz reményt nem nyújthat, a kiforrott nemzeti vágy legfeljebb csak perczekig fog szunnyadni, hogy aztán hatványozott erejében újra kitörjön.

Megelégednénk már általános elvi kijelentésekkel is, mert a király személye iránti tiszteletünk sokkal nagyobb, semhogy midőn egyedül „célszerűségi” indokokból, ép az állam, ép a nemzet érdekében féltene a király a hadsereg harcalképességét, ne az mondjuk: Jól van, várunk más időket, legyen meg a király kívánsága. Legkevésbé sem lehetünk azonban meglegedve akkor, midőn nem egyedül a „célszerűség”, hanem az alkotmány sarkalatos tételének megtagadása árán kell kívánalmaink teljesüléséről lemondanunk.

Az önálló gazdasági berendezkedés ügye szinte háttérbe szorult már a hadsereg vezényleti nyelvek kérdése mellett. Jelentősé-

TÁRCZA.

Szalma-kunyhó és fekete kenyér.

— Elbeszélés. —

Irtta: Olsavszky Lajos.

(Vége.)

V.

Pista idején megjön és magával viszi Vilmost a felvidéken levő birtokára.

Mindjárt a megérkezésük után való napon vadászatot rendez a Vilmos kedvéért és meghívja rá néhány jókedvű ismerősét is. Azt hiszi, hogy a korán-kelés, a vidék elragadó panorámája, a természet szépségei, a friss levegő, a mozgás, a fáradság és a zaj szórakoztatni fogják önmagával meghasonlott barátját.

Csak rövid ideig hiszi; mert a vadászat az a kis malheur esik meg, hogy amint Vilmos a feléje tartó rókára a fegyverét lekapja a válláról, a fegyver véletlenül elsül és töltése nem a rókát találja, hanem Vilmosnak a kalapját viszi le a fejről.

Szemtanuk beszélnek, hogy véletlenül történt és szerencsének tartják, hogy a töltés a kalapba és nem a fejbe ment. Pista csak azt találja különösnek, hogy a kalapon ütött lyuk golyó nyomát mutatja. Nem indultak ők hajtó-vadászatra; kisebb

vadászatot pedig nem szokás golyóval lövöldözni.

Többet azután nem mennek vadászni, hanem halászni a kis patakra, esónakázni a nagy kiterjedésű, de alacsony vizű tóra, majd rovarokat és füveket gyűjtenek, lovalognak, olvasgatnak, egyszóval ártatlan dolgokkal töltik idejüket. Pistának gondja van rá, hogy Vilmost mindig foglalkoztassa.

Két hó múlva Pista már nem tartja veszedelmesnek visszaereszteni a barátját a fővárosba, hogy az újra nekilásson a foglalkozásának és a kenyérkeresetének.

Vilmos visszatér Budapestre és lázas szorgalommal nekidől a munkának. Ami szabad ideje van, azt a Margit-szigeten, ebben a víz közepére varázsolt paradicsomban tölti, ahol elvonulva a romok közé, egyedül lehet a gondolataival.

Egy szép estén, amint hazatérőben a hajóra száll, meglátja, hogy Elise és a szülei is a hajón vannak; a szigetről jönnek. Visszatérni nem lehet, köszönti tehát Banniniékat és azután felkeresi a hajóparancsnokot, aki régi jó ismerőse.

A megérkezés előtt Vilmos elbucszva ismerősétől, a parancsnoki emelvény oldalán levő lépcsőn jön le a hajónak egyik párkányáig, ahová az utazóknak voltaképpen nem is szabad menniök, mert a párkányoknak nincsenek korlátai.

A hajó nagy zökkenéssel köt ki, aminek az a következtetése, hogy Vilmos egyen-

súlyt veszítve, a vízbe esik, még pedig a kikötőni készülő és a lánczolt uszályhajó közé. Szerencsére nem a felső végén, hanem az alsón, a hajó-keréken tul.

Kifogják.

VI.

Pistának sokáig halasztgatott más dolga is volt a fővárosban, amint tehát Vilmos esetéről hírt vesz, rögtön siet Budapestre, hogy a barátjának segítségére lehessen.

Ott ül most is az ágya mellett és beszél a betegnek hol tréfásan, hol komolyan; néha-néha meg is korholja. Az hallgatja őt figyelmesen és amikor Pista elhallgat, a jobbjá után nyúl és megszorítja.

— No ne mozogj most; — szól oda Pista, hogy az elérékenyülését palástolta; — hadd tegyem fel ezt a jégborítékot, ez épen neked való; meggyógyítja a fejed sebet és helyrehozza a veszni induló eszedet is.

Vilmos elmosolyodik; bágyadtan ugyan, de mégis mosoly az, ami az ajkain megjelen. Nehéz, nagy idő óta először.

Pista mintha nem venné észre, folytatja a korholást.

— De micsoda eszme is volt az, hogy belepottyanj a vízbe? Nem vonom kétségbe, hogy pusztán véletlenségből történt; de hát az ilyen véletlenség már másodszer esik meg veled. Nem irtózom az orvosságtól; de ha valamely orvosság két ízben sem gyógyítana meg, bizony nem használ-

gében, fontosságában a kettő között aligha volna szabad ugyan különbséget tenni, de a gazdasági önállóság ügye azért nem tudta még sem annyira felizgatni a kedélyeket, mert itt már az a meggyőződés uralta az elméket, hogy semmiféle törvénnyel sem lehet kétségbevonni a nemzet jogát és ha mégis megteszik, a törvény félre nem magyarázható rendelkezései mellett nem kell sohasem attól tartanunk, hogy joglemondásba eshetünk.

A kibontakozás tehát sehogyszem történhetik meg oly feltételek mellett, hogy azon elv sankcionáltassék, mintha Magyarország csak Ausztria beleegyezésével léphetne az önálló vámterület terére. Bármi képp és bárki is követelje ezt a magyar nemzettől, szó sem lehet róla, hogy a nemzet ezt elfogadja.

A nemzet szívesen köti meg a békét, de annak ára joglemondás nem lehet.

A vezénylet kérdésénél lehetséges kifejezett külön jogfentartás nélkül is békét kötni, de a gazdasági önállóság kérdésében ez az adott viszonyok között nem lehetséges.

A ködfátyolkép azt látszik mutatni, hogy tényleges eredményt egyelőre sem az egyik, sem a másik irányban elérni nem fogunk. Vigyáznunk kell tehát legalább arra, hogy jogokat, sarkalatos alkotmányjogi tételeket fel neadjunk.

Meglesz-e a béke, nem-e s ténylegesen milyen eredmények mellett, erre a ködfátyolképekből bajos következtetni.

A nemzet, hivatott vezéreinek döntésében megbizik, mert nem kételkedhetünk abban, hogy más békét nem kötnek, csak olyat, mely a nemzet érdekeinek megfelel.

Addig pedig tovább szemléljük a ködfátyolképeket. Dr. T. M.

nám többet. Mit értél vele, hogy a két hajó közé estél? Az eszes emberek a legokosabb dologgal is mindig elkövetnek valami bolondot. Kiszámítanak mindent a legapróbbra és csak akkor veszik észre, hogy valami kimaradt a számításból, amikor az a nagyon okos dolog nem épen úgy üt ki, ahogy gondolták. A két hajó között rohanva siető ár bizonyosan a kerék alá sodor és rögtön megöl, ha a hajó felső végéről esel bele; csak hogy az alsóról estél be. Szerencsére véletlenségből a hajón ügyes buvár is jött a margitszigeti munkából, hogy a családja körébe térjen. Ez az ember kibírja a víz alatt másfél, sőt két perczig is és úgy lát, mint a hal. Ez az ügyes buvár a legjobb akarat mellett sem akadályozhatta meg, hogy a fejedet odaüssed a hajó oldalához, ahol valami ostoba szeg csunyául felhasította.

Pista dolgot keres magának, hogy ne lássa miképen nedvesednek meg a barátja szeméi.

Jó félóra mulva folytatja a beszédet.

— Ma már az öngyilkosságok nem úgy sikerülnek, ahogy az öngyilkos-jelöltek magoknak kitervelik. Aki például hasznavehetetlen ember, az alaposan meghal, ha nem is akarja magát nagyon megölni, csak úgy ijesztésből. Hallottad a híret a szép E. Ilonának, aki tizenkétszer kísérlette meg az öngyilkosságot sikertelenül. Képzett, eszes tanítónő volt és igen jól tanított;

A barsi installáció.

Félelemmel, kétséggel vegyes örömmel várta Barsvármegye egész közönsége 1906. év január havának 25-ik napját, — ezt a nevezetes dátumot, mely most már aranybetűkkel lesz örökre beírva a vármegye annaleiseibe. Örömmel, mert hitte, hogy a megye méltó marad ahoz a díeső multhoz, mely büszkeségét teszi időtlen-időkre, — méltó azokhoz a nagy, egész férfiakhoz, kiknek szelleme felkeres bennünket, ha szükségünk van erősítésükre, támogatásukra a kételkedőknek, vigaszra a kétségbeesetteknek és lelkesítésükre a küzdőknek. S a magyarok Istene nem hagyta cserben Barsvármegye fiait sem, mikor arról volt szó, hogy bizonyoságot tegyenek arról, hogy helyén van a szívük s józan az eszük. Az öröm dagaszthatja most minden barsinak a keblét, hogy az utódok hűek maradtak az ősök hagyományaihoz, — hogy nem hagyták el azt az egyetlen igaz utat, — melynek világító szövétnéke a hazaszeretet, — s az önzetlenség és becsületesség az utmutatók. Kétszázkilencvennyolcz embernek nemes együttérzése, — kétszázkilencvennyolcz magyar szívnek összedobbanása adott patinát a mai nap történetének, — mely nem fog feledésbe menni soha, — amíg csak „el magyar, áll Buda még!”

A züllött multu megyefőnök: Sényi Kálmán, január 25-re tűzte ki az installációs közgyűlést. Törvénytelenül, — mert eskütétel előtt semmiféle jogkör meg nem illi, bocsátotta ki ehez a meghívókat, — miután az alispán a közgyűlés összehívását megtagadta. S mert a vármegyeházán őrzött eredeti hiteles pecséthez hozzá nem juthatott, — csináltatott magának egyet. De a meghívók nagyobbbrészt visszaérkeztek oda, ahonét küldve voltak s előre bizott már mindeki abban a reményben, hogy nem lesz olyan ember, ki szembehelyezkedve a törvényhatóság határozatával, — örök idők megvetésének teendő ki magát, — különösen, midőn azok, kik a megjelenés gyánijában állottak, lapunk hasábjain siettek megegyeztetni s aljas rágalomnak deklarálni a rájuk vonatkozó híreszteléseket.

Igy jutottunk az installáció közvetlen közelébe s már 22-én megélelünkült a város az ide rendelt katonaságtól.

A karhatalom.

Bár a város hangulata külsőleg esendes volt s csak a szívek mélyén forrongott az elkéseregés s fájdalmát mindenki magába fojtotta, — már a „közgyűlés” előtt három nappal kirendelték a katonai karhatalmat. Lóránd esendőrszázados pa-

rancsnokága alatt 108 esendőr érkezett s 23-án megjött a többi katonaság is. Ez a pozsonyi és nezsideri huszárok három századából, a pozsonyi 72. bakák ugyancsak három s a 19. vadászok egy századából állott. Valóságos ostromállapotban állott a város s mindenki nevetett a koncentrált haderő nagysága fölött. Csendőrijáratok cirkáltak az utcán s éjszakákon keresztül katonai őrijáratok törték meg a kisvárosi esendet.

A vármegye alispánja a esendőrségi szervezeti utasítás A. 4. §-ában biztosított jogánál fogva s a vármegye törvényhatóságainak határozatai alapján 23-án átirattal kérte fel a városunkban álomászó esendőrszázakaszparancsnokot: szentléleki Hajdó Márton hadnagyot, hogy a lepecsételt főispáni helyiségek és a közgyűlési terem erőszakkal leendő elfoglalásának meggátolására s ősi ölkormányunk védelmére 24. és 25-ére karhatalmat adjon rendelkezésére. Megkeresésére azonban a esendőrhadnagy felsőbb utasítás folytán választ sem adhatott.

A vármegyeház megszállása.

24-én még nem is sejtették, hogy honnan és mikor fog a megyefőnök megérkezni, — de legvalószínűbbnek tartotta mindenki, hogy csak a reggeli vonattal fogja magát a városba becsempészni. — Azért nagy feltűnést keltett, midőn a kora délutáni órákban az összes katonai készenlét az Erzsébetterre vonult s azonnal harezvonalba állott. A festői szép látványban gyönyörködni azonban senkinek sem jutott eszébe, mert mindenki azt hitte, hogy a most érkező megyefőnök védelmére lett a karhatalom mozgósítva. Egyszer csak a Migazzyuteza felől látható lett az egész esendőrszázad, mely a katonaság sorfala között egyenesen a vármegyeház felé menetelt. A vármegyeház főkapuja be volt zárva s csak a napi közlekedésre használt kis kapu volt nyitva, mikor Lóránd százados vezérlete alatt a esendőrség odaért s felszólította az ott álló Schiller hadnagyot, hogy nyitassa ki a főkaput. A várnagy azonban ke-reken megtagadta a teljesítést s kijelentette, hogy csak a karhatalomnak enged s helyéből nem mozdul. Erre két esendőr helyéből ellökte s a kaput kinyitván, a haderő bevonult az ősi vármegyeház boltíves kapuja alá. Itt Hrdina hajdu állott őrt, a mikor a esendőrszázados észrevette őt, így szólt:

— Fegyverrel nem nézünk szemközt!

S felszólította az egyik szakaszparancsnokot, hogy fegyverezze le a hajdut. Szép szóra azonban ez sem adta oda fegyverét

járhasson, de csak a szobában; kimennie még nem szabad.

Vilmos fel is kel s ujságot vesz elő; azonban alig olvas pár sort, felkiált. A lap azt írja, hogy Elise másnap délelőtt tíz órakor tartja az esküvőjét Niemens gróffal az egyetemi templomban.

Másnap már jóval tíz óra előtt az egyetemi templomban látható Vilmos, bánatos areczsal, bekötött fővel.

Amint a nászmenet megérkezik, Vilmos odafurakodik az oltár közelébe, hogy lássa amint Elise szent esküvel fogad örök szerelmet másnak; hogy meghallja annak az eskünek minden szavát, amely őt más-hoz köti le az egész életre; hogy lássa és hallja azt, amit elhinni még most sem bír, nem akar.

A szertartás gyorsan megy. A vőlegény megesküdtött s a menyasszonyra kerül a sor, aki már ráteszi a kezét is a pap által eléje tartott feszületre.

Vilmos észreveszi, hogy a menyasszonya elhalványodott s a keze remegni kezd. Szemeit merően a menyasszonyra szegezve, Vilmos öntudatlanul egy lépést tesz előbbre s nem véve észre az utjába eső nagy gyertyatartót, feidönti, hogy az eső-römpölve hull a padló márványkoczkáira. Mindenki a zaj irányába tekint.

Elise meglátja a szenvedő kinézésű Vilmost, bekötött fejével, még jobban elhalványodik mint előbb; de még van ideje

amikor azután megháborodott és többé nem hasznára, de terhére lett volna az emberiségnek, akkor a tizenharmadik kísérlete sikerült. Vagy hallottad-e a szép huszárkapitány esetét? Gyönyörű fia volt, grófi sarjadék és vagyonos. Atyja a szomorú időkben egy nagy ország élén állott, mint mindenható kormányzó. A fiúnak egy kis bánata akadt s meg akart halni; de ez a meghalás sokáig nem sikerült. Végre is a szép kapitány úgy halt meg, ahogy nem kívánta. Teljesen elzüllött és egy téli éjszakan a testén levő rongyok nem bírták megvédelmezni a borzasztó hideg ellen; reggel úgy szedték fel az utca kövezetéről megfagyva. Vagy . . .

— Ne folytasd, kéri Vilmos a barátját,

— Nem folytatom, csak figyelmeztetlek, hogy gondoldj az édesanyádra, arra a páratlanul jószívű teremtesre.

Vilmosnak megerednek a könnyei.

Pista könyvet vesz elő és engedi, hogy a megeredt könyvek csak folyjanak bőségesen és enyhítsék a nagy fájdalmat. Meg van elégedve az eredménynel; tudja, hogy Vilmostal sohasem történik többet az előbbi kettőhöz hasonló „véletlenség.” Többet sem a puskája nem sül el, sem a vízbe nem esik, csak úgy véletlenségből.

A két jóbarát között végbement jeletnet után mintegy tíz napra az orvos megengedi Vilmosnak, hogy felkeljen és fent-

s ellene is erőszakot kellett alkalmazni. Ezután a folyosón felállított hajdufegyvereket s a dobjától már régen elszakadt dobtartót behányták az örszobába s egy szakasz esendőr rendeltetett ki őrségül, — egy másik pedig az utcán felgyülemllett tömeg szétozlatására.

A kapu elfoglalása után a lépcsőkön vonult fel a esendőrség s a lépcső minden egyes fokát elállotta, — a többiek pedig egy utászszakasszal a közgyűlési terem előtti folyosót lepték el.

Az alispánnál.

Az alispán hivatalos helyiségeiben csak Simonyi Béla alispán és Dr. Persay Ferencz, tiszti főügyész voltak jelen a tisztikarból, mikor egy esendőrsvezető lépett be s átnyújtott egy irást, melyet Sényi Kálmán 6/1906. szám alatt intézett a vármegye első tisztviselőjéhez, s amelyben felszólítja, hogy a közgyűlési terem és a főispáni lakás kulcsait adja át, mert ellenkező esetben ezen helyiségek felnyitására karhatalmat fog használni.

— Ki adta önnek ezen irást, — kitől nyert ön ennek átadására megbízást s kinek kellene a kulcsokat átadnom? — kérdezte az alispán az őrsvezetőtől. Mire a esendőr azt felelte, hogy azt nem tudja, de majd megkérdezi Lóránd századostól, aki neki a levelet kézbesítés végett átadta. A megyefőnök felhívását erre az őrsvezető ott hagyta, melyet az alispán iktatás végett az iktatóba beküldött s a tiszti főügyésszel várta a választ, de hiába, mert válasz helyett csak az ajtók erőszakos feltörésétől eredő robaj volt felelet kérdéssükre.

A bűncselekmények.

Az alispán és a főügyész ekkor kimentek a folyosóra, s látták, hogy a főispáni helyiségek már fel vannak nyitva, a pecsétek feltörve s a katonai fegyverkovács még mindig munkában van. A fegyverkovácsnak pedig két egyen adja az utasításokat. Az egyik alaknak kezében egy tervrajz volt, melyen ki volt tüntetve, hogy mely helyiségeket kell erőszakosan feltörni. Az alispán a rendelkező alakhoz hozzálépett s magából kikelve fordult hozzá: „Kicsoda ön, s hogy meri e helyiségeket az én tudtom és beleegyezésem nélkül feltörni?”

A megszólított zsebébe nyult s felmutatott egy megbízást, melyet Sényi Kálmántól nyert s így szólt: „Plachy István, fővárosi detektív urnak. Felhatalmazom önt, hogy ellenállás esetére a főispáni helyiségeket s a közgyűlési terem karhatalommal nyitassa fel s az erre a

cézra küldött katonai kirendeltséggel teljes hatalommal rendelkezék.” Az alispán követelte a rendeletet, hogy mint bűnjelet megőrizhesse. Plachy azonban göresösen ragaszkodott hozzá, s nem mutatkozott hajlandónak birtokából kiengedni, mondván, hogy arra még szüksége lesz. Erre az alispán és a főügyész a folyosóról eltávoztak.

Miután a pusztá és kietlen főispáni helyiségeket és a közgyűlési terem elfoglalták, ugyancsak karhatalommal nyitották fel a padlást is s a főispáni lakás butorzatának kutatására indultak. Kutatásuk azonban eredményre nem vezetett, mert köztudomású, hogy a vármegye egyik hitelzője, kinek az alispán utalványozási jogának megvonása folytán követelését ki egyenliten nem tudta, végrehajtásilag lefoglaltatta, szoros zár alá vetette és elszállította azokat.

Igy tehát Sényi Kálmán, bár egy halmaz büntetendő cselekmény útján birtokába jutott a helyiségeknek, azoknak hasznát még sem veheti, mert Aranyosmaróton soha sem fog olyan iparost találni, aki azokat bebutorozná, vagy a leszedett ablakrákák helyett ujákat készítené.

Plachy és Merle detektív urak, rebus bene gestis, elléptek a városból és siettek Sényinek működésükről jelentést tenni.

A jegyzőkönyv.

A karhatalom működéséről azután az alispán hivatalos helyiségeiben jegyzőkönyvet vettek fel, melynek végén az alispán utasította a tiszti főügyészt, hogy a törvényhatóság határozatához képest Sényi ellen a bűnvádi feljelentést megtegye.

Az éjszaka.

A felnyitott közgyűlési terem egész éjszakán keresztül pislogó mécsvilág mellett 8 esendőr őrizte s a vármegyeház kapujában is esendőrszakasz teljesített őrszolgálatot az elmozdított hajduk helyett. Az elfoglalt közgyűlési teremnek az alispáni hivatalos helyiségekhez vezető ajtajára, a melyen a pecséteket rajt is hagyták, vaspántot vertek, féltették a megyefőnök urat, egy esetleg onnan intézendő támadástól. Az éjszaka különben nyugodtan és zavargás nélkül folyt le s a katonaságnak egyszer sem kellett közbelépni.

A reggel.

Az utcza már a kora hajnali órákban élénkület kezdett. Katonáság állott sorfalat mindenütt, kordonokat állítottak fel, melyeken csak kellő igazolás után bocsátották át mindenkit. A Zsitva hidja mellett

az éjszaka folyamán egy telegráfrótra szalmából formált figurát akasztottak, mely busan lengedezett a szélben. Ijesztő volt nagyon a figura, ócska csilinderrel, lelógó piros nyelvvel s derekán az ismert felirattal ellátott széles övvel: „Igy járnak a hazaárulók!” Az utcza népe azonban nem sokáig gyönyörködhetett benne, mert a katonaság csakhamar észrevette s egy szakasz huszárságot rendelt ki levételére. A huszárok, bár nem nagy kedvvel, ki is vonultak, de visszatértek anélkül, hogy a szalmabábot levették volna. A huszárgyerekek kardja állítólag nem ért fel olyan magasra, hogy lekasabolhatták volna az alakot, de valószínűbb, hogy nem tartották a huszártisztelességgel megférhetőnek, hogy védtelen szalmabábbal harcöljanak. A szakasz parancsnoka jelentést tett, mire a esendőrség létrával felszerelve ment ki a helyszínére s az expedíció most már sikerrel járt. Az üzletek az egész városban zárva voltak s az ajtókra és a kirakatokra kiragasztott fekete-sárga plakátokon tudatták a közönséggel, hogy „Nemzeti gyász miatt zárva!”

Mennél inkább közeledett az érkezés időpontja, annál nagyobb tömeg csoportosult az utczákon; — a Vármegyeház-utczába azonban a katonai kordonokon keresztül senkit sem bocsátottak be, kivéve, kik igazolvánnyal, vagy „közgyűlési meghívóval” tudták bizonyítani dolgaikat. Az utcza népe különösen a Zsitva két hidja között verődött össze nagy tömeggé, de ezek ekkor még csendesen viselkedtek s nem is távoztak el senkit helyéről.

A megyefőnök utazása.

Sényi Kálmán Budapestről a délutáni 1 óra 45 perces gyorsvonattal utazott el és Érsekújvárott a Lapka-féle szállóban halt meg, mert jól tudta, hogy Aranyosmaróton nem talált volna lakást sehoh. Általában oly erős társadalmi boycott, mint nálunk, az ország kevés helyén volt, mit maguk a fővárosi lapok ismertek be. A szállodások már hetekkel előbb ismeretlen embernek, ki magát igazolni nem tudta, szállást, vagy ellátást sem adtak, nehogy valahogy a megyefőnök bandájához tartozó alakot fogadjanak be fedelük alá. Így járt az installáció előtt a délutáni 6 órai vonattal érkező két budapesti zsurnalista is, nemeskéri Kiss József és Dercsényi Pál, kik talán az Isten szabad ege alatt lettek volna kénytelenek az éjszakát eltölteni, ha kellő igazolás után egy derék uri ember szerető házába nem fogadja őket.

VII.

Az egyetemi templomban végbement izgalmas jelenet után Elise sokáig volt nagy beteg és napokig lebegett élet-halál között.

Amikor a válság elérte a tetőpontját, az orvosok lemondtak a reményről, hogy megmentik a beteget.

A gyöngéd apa, aki a leányát jobban szereti mindennél a világon és aki szívesen, édes örömmel áldozná a saját életét, hogy megváltsa vele a gyermeke életét, némán, mozdulatlanul, csaknem könnyösen ül Elise kórágánál. A száraz szeméi mereven bámulnak a semmiségbe; az ujjait öntudatlanul tördeli és csak ezzel árulja el, hogy még él. Ennek a roppant fájdalomnak már nincs, már elfogyott a könnye. Csak a szüz-anya szenvedése lehetett ehhez a szenvedéshez hasonló, amikor fiát, az isten-embert latrok között, szegény-halállal látta kimulni a szeretet vallásáért.

A beteg kinteljes lázában szakgatottan beszélni kezd. Ez felveri a végtelenül sujtott apát eltompult közönyösségéből; odahajol a leányához és figyel.

— Ne átkozz, — ne sujts — még jobban.

Pár percznyi esend áll be, azután a beteg ismét beszélni kezd; de most már izgatottan és gyorsan ejtve ki a szavakat.

— Megvert engemet a saját cselekedetem, jobban már nem verhet meg az a

Mindenható sem, akinek a színe előtt ott fogadtunk örök szerelmet a fogadalmi templomban.

A szép szenvedő láza csillapodik, amire esendes szenderegés fogja el.

Almodik és az álma igen kedves lehet; mert gömbölyű hókarjával megöleli a párnát. Tejarczán eltűnik az élet rózsapirja és a bibor ajkára boldog mosoly vonul.

Nemsokára felébred és kinyitja a szemét; de rögtön ismét lecsukja; azt hiszi, a kedves álomnak folytatása lesz. És ő csakugyan folytatja az álmát, noha ébren van: nem több az álomnál, amit a szavai elárulnak.

— Szeretlek kedvesem, nagyon szeretlek; — sutogja lágy, hízogó hangon; — jobban szeretlek mindennél, a tulvilági üdvösségemnél is.

Ujra esend.

— Azt mondják majd neked: megcsaltalak és mást szeretek; nem igaz, nem igaz.

A leány szorosabban magához öleli a párnát, mintha félne, hogy elveszik tőle és ismét megszólal.

— Vagyontalan vagy? — Nem igaz. — Van két erős kezéd és eszes, okos fejed. — Oh milyen szép az a szalma-kunyhó — és milyen jó az a fekete kenyér. — Oszd meg velem és én is szeretni foglak, — hiszen szeretlek.

E szavak után boldogan, mosolyogva

a feszületre tett kezét visszavonni és van bátorsága határozott, remegéstelen hangon kijelenteni, hogy nem esküszik. Azután ájultan rogy az anyja karjaiba. Félholtan viszik haza.

A vőlegény nem siet az arája segítségére, hanem eltűnik a templomból és eltűnik Magyarországról is, hogy azután még a híré sem lehet hallani.

Később derül ki, hogy igen-igen alapos oka volt az eltűnésre. A hivatalos újság s utána a napilapok is közlik a körözvényt, hogy Niemens gróf ellen család, sikkasztás és okirat-hamisítás miatt több feljelentés történt. Felkéretnek a hatóságok és a magánosok, ez utóbbiak ezer forint jutalom mellett, — így szól a körözvénynek könyörtelen, rideg szövege, — hogy ha feltalálják, fogják el és állítsák a legközelebb eső büntető bíróság elé. Ezután a személyleírás következik.

Az elzúllott főurnak ezek a bűnök terhelték a lelkiismeretét. A károsultak jó ideig azzal birta hallgatásra, hogy tudatta velök a közeli házasságát; egyuttal kijelentve, hogy a felesége hozományából kielégít mindenkit. A károsultak hallgattak, remélve, hogy a pénzökhöz jutnak; míg ha megteszik a feljelentést, semmit sem kapnak a teljesen vagyontalan gróftól. Sőt azt a szolgálatot is megtették neki, hogy a legjobb, a leghízogóbb híreket terjesztették felőle.

De térjünk vissza Ersekujvárra. A megyefőnök nem busult egyedül. Kiséretében a detektiveken és Hatvani, ismert züllött szinigazgatón kívül asszonynepek, jó nének is voltak. Ezek Nyitrai Mariska és Ráday Paula, orfeumi énekesnők, akik hivatalosan voltak, hogy elűzzék homlokáról a gyülemelő felhőket. Hogy ez mennyiben sikerült nekik, nem tudni, de az tény, hogy a pajzán éjszaka után friss egészséggel és ujult erővel ébredt fel, hogy a számára rendelt különvonattal robbogjon be székhelyére. Az aranyosmaróti viszonyokról Sényi kellőképpen tájékozva volt, mert anélkül, hogy erről valaki tudott volna, négy nap óta tartózkodott nálunk Horváth Elek, ministeri segédtitkár, szükség esetére kormánybiztosi minőségben is, ki jól informálta mindenről. Így azt is tudta, hogy kocsi sem kaphat majd, mely az állomásról szállítsa, azért Ersekujvárra szerzett két ócska batárt, melyeknek utasításul adta, hogy az aranyosmaróti állomásnál várják őt és csatlósait s azután üresen jöjjenek vissza Ersekujvárra. Az 5. és 6. sz. bérkocsik tulajdonosai ezért személynként 100 koronát kaptak, akik azonban állítólag ekkor még nem tudták azt, hogy kinek állottak szolgálatába. De, amikor tudomásukra jutott, ijedten rohantak a szállodába s kinálták vissza a 10 korona foglalt. De a megyefőnök addig könyörgött nekik, amíg végre ráállottak a gyalázatos alkura. Sényi biztosította őket, hogy semmi bajuk nem fog történni, s ha igen, teljesen kárpótolja őket. Azután kérésükre négy-négy esendőt ültettek a kocsikba, melyek így érkeztek reggel nyolczkor Aranyosmaróra.

A bevonulás.

Reggel, 8 óra 55 perczkor érkezett meg pontosan az állomásra a különvonat. Sényi és csatlósai kiszállottak s elhelyezkedtek a vedlett bérkocsikba. A kirendelt három szakasz huszár azonnal közrefogta a járműveket s őrtült vágatással indult el a díszes kompánia. De még sem oly sebesen, hogy meg ne hallották volna a fel-dühödött nép jó kívánatait:

— Hazaáruló bitang! Gazember! Kristóffy bérence! Akasztóóra vele! — hangzott minden oldalról.

A megyefőnök ur azonban valószínűleg hallhatott már ennél válogatottabb kifejezéseket is, mert semmiféle meghiúsítást nem mutatott s rezignáltan szállt le a vármegyeház előtt. De a leszállás közben kapott még egy pár szemenszedett gorbombaságot, mely élesen süvöltött feléje a Kaszinó nyitott ablakaiból.

elalszik. Egyforma, nyugodt pihegése árulja el, hogy nem szenved.

Az apa felugrik és lábujjhegyen oszon ki a leánya szobájából.

Félóra mulva Vilmostal tér vissza.

VIII.

A mire az orvosok azt mondták, hogy csak csoda által történhetik meg, azt végbevitte a Vilmos megjelenése. A halál küszöbén vívódó leánya visszatért az életre és fellábad. A gyógyulás lassan megy ugyan, de végre mégis megtörténik.

Azonban egy év múltán Elise ismét beteg.

A kereveten fekvő, igen gyakran tekinget a fali órára, mintha nagyon várna valakit.

Azután hirtelenül lecsendesedik a nyugtalansága és ő lezárva a szemeit, szinleli, mintha aludnék.

A férje közeledik.

Más nem hallaná meg azokat a nesztelen, óvatos lépéseket; a szerető hitves meghallja.

Vilmos vigyázva ér a kerevethoz, hogy zajt ne üssön, azután iehajlik és esókot lop a szendergő ajkairól. De megjárta, mert a tolvajt megfogják.

Két puha kar fonódik a nyaka körül és odavonja őt a kerevetre.

— Sugok valamit kedvesem; szól az

A katonaság körülfogta s bekísérte a kapu alá, hol minden áron a várnagygyal akarta felkísérteni magát a közgyűlési terembe. A várnagy azonban sehol sem volt látható. Ekkor a megyefőnök a csendőrszázadoshoz fordult s kérte, hogy vezettesse eléje.

— Méltóztassék a várnagy letartóztatását elrendelni, akkor előállítjuk, de más-kép nem jön, — válaszolt Lóránd százados.

A közgyűlési teremben.

Kiséretével, mely Steinkögler János, belügyministeri segédtitkárból, Fritsch Albert titkárból és papagály-zöld ruhába bujtatott inasából: Györgyből állott, tájékozatlanul botorkált fel a csendőrök sorfala között az emeletre s nagy grandezza-val nyitott be a közgyűlési terembe. Remek szép társaság volt! A megyefőnök ruházódása teljesen korhű volt s szomoruan emlékeztetett a Bach-korszakra: pantallónadrág és magy arattilla. Steinkögler teletéri válogatott eleganciával, — minden ruhadarabja búsan sóhajtozott első gazdája után. Fritsch pedig a nullánál is nullább volt, mint egész életében; mert saját bevallása szerint, mielőtt ezen díszes polezra emelkedett volna, maga sem tudta, hogy mi volt. A kompánia legtisztesebb tagja talán György volt, az inas, ki kétségbeesetten és dühösen panaszkodott:

— Nem tudtam én, hogy kihez kerülök, hiszen csak három napja vagyok nála szolgálatban!

Sényi azután beengedte a terembe a budapesti újságírókat s lapunk volt felelős szerkesztőjét, dr. Gyikós Mihályt, a kik előtt bizonyítgatni próbálta álláspontját. Majd papiros és tinta után kezdett kutatni s tintaczeruzát kért az újságíróktól. De sehol egy félív papirost sem találván, kocsira ültette famulusát s elküldötte papirost hajhászni, de bizony György urnak a vasuti állomáshoz kellett kimennie, mert másutt nem kapott. Az újságírók előtt az egész fogadtatásról ezínikus, megvető hangon nyilatkozott, s nevetséges komédiának deklarálta az egészet, majd fájdalommal tört ki:

— Könnyű nekik, én magam vagyok, — ök ezeren ellenem.

A jó ur valószínűleg megfélekedett a horribilis hadseregről, mely háta mögött állott!... Kijelentette azt is, hogy egyáltalában nem lepte meg a sok szép kifejezés, amivel illették, — de ugymond:

— Valami újat kérek, mert ez már nem hat, elesépet, sablonszerű dolgok, a miket már mind hallottam!

asszony; — jöjj ide mellém, közelébb, egészen hozzám.

Megtörténik.

— Most borulj rám.

Ez is megtörténik.

— Érzed-e a keblem dobogását?

— Érzem.

— Kettős szivverés dobogtatja. Simulj még közelébb, megérezed annak a parányi másik szivnek a verését is.

Vilmos nem bír az érzelmével. Hirtelen kibontakozva a felesége ölelő karjaiból és tuláradó örömtől sugárzó arcát az Ég felé emelve, szótalan hálaadó fohászt küld a magasba, amelyet egyetlen hosszú sóhajlás tolmácsol.

Ennek a nagy boldogságnak nincs szava.

Azután a gyönyörtől ittasodva, mint a mámoros borul rá a hölgyére és szenvedélyes esókokkal borítja el őt tetőtől talpig.

Elise lehunyja a szemeit, engedi esókoltni magát, mintha annak úgy kellene történnie és mintha ez a esóközön a megsugott titoknak köteles adója, viszonzása lenne.

IX.

Pedig az asszonynak nem volt igaza; mert néhány hó mulva pufók képű, rózsás arcú angyalkát kell ugyan a keresztvízre tartani, de nem is egyet, hanem kettőt.

Amit mindnyájan elhittek neki. Nyugtalanságát és zavarát azonban, — bármint igyekezett is, nem tudta teljesen elpalástolni. Izgatottan járt-kelt a teremben s a falon függő festményeket nézegette, s amikor odaért Balog János képe elé, éles hangon szólalt meg valaki a folyosó üvegfalá mögül:

— Oh Ur! tégy esodát! Szálj ki Balog János s köpd le a hazaárulót!

Mesterkelt nyugalomát erre még sem tudta megőrizni a Bach-huszár, elvörösödött dühében és sietve elpárolgott.

Ekkor jelent meg a közgyűlési teremben a levélhordó s a napok óta felgyülemlett póstát kézbesítette. A pósta legnagyobb részét a visszaküldött meghívókból állott, melyeken igen érdekes megjegyzések voltak. Némelyiken valóságos vezércikk díszelgett, — de határozottan legjobb volt az egyiken a következő tulvilági üzenet: „Nem mehetek az installációra, mert meghaltam!” De kapott ezenkívül egy 10 koronás és egy 20 filléres pénzküldeményt is, — az egyiket „utavalóval a pokolba”, — a másikat pedig „rövid kötéltre”.

Egy darabig szortírozta a visszatért meghívókat, majd idegesen kapta ki óráját, — melynek mutatója a 10-hez közeledett. Erre azután a terembe kérette a kir. alügyészt, — ki az ismert novemberi rendelet folytán kénytelen volt megjelenni.

Ekkor a függöny felgördült és jelenése következett.

A szomorú vigjáték.

György ur, ki előkelő uniformisában imponánsan festett, felvett az asztalról egy papirosba burkolt tárgyat s bontogatni kezdte. Fényesen bukkant fel a láthatáron egy hatalmas vadonutaj finanszbiztosi fringia, — melyet Sényi bizonytalan, remegő kézzel kötött oldalára s ingadozó léptekkel haladt a főispáni szék felé. Itt azután összeszedte magát s gögös pózt erőltetett s szavalni kezdett. A budapesti lapoknak azon információjára, hogy a szokásos „M. T. Közgyűlés” megszólítást nem használta volna, tévedésen alapszik. Tehát elkezdte:

— Mélyen Tisztelt Közgyűlés!

Ő Felsége a Király engem e nemes vármegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezvén, az 1886. évi XXI. t.-cz. 46. §-ában biztosított jogomnál fogva az első irt eskü letétele céljából rendkívüli közgyűlést hívtam össze a mai napra s erről a megyebizottsági tagokat értesítettem is. Minthogy azonban meghívásomra egyetlen egy bizottsági tag sem jelent meg, két tanu jelenlétében teszem le az esküt, mert engem, míg egyrészt a törvény kötelez az eskü letételére és hivatalom elfoglalására, addig a törvényhatóságnak jogot ad, hogy tőlem az esküt kivegye. A bizottsági tagok ezen jogukkal élni nem kívánnak, — arról nem tehetek. Az én hivatalos tiszteletű Felsége a király kinevezése adja, — a törvénynek az eskü letételére vonatkozó része csak garanciális intézkedés a törvényhatóság részére, hogy a törvényt megtartom és megtartatom. Ha ez nem így volna, a király kinevezési joga illuzóriussá válna és csakis a törvényhatóság jóvoltából érvényesülhetne. Ezek után két tanu jelenlétében az esküt leteszem.

Ezen kis disszertáció inaugurale után kezébe vett egy papírszeletet s nyomott hangon eldarálta az esküt, melyet fagyos, néma esendben, halálos megvetéssel hallgatott végig a folyosón összegyűlt tömeg. De az eskü fináléja: „Isten engem úgy segéljen, a boldogságos Szűz és minden szentel!” után megtört a csend s egy őszinte fohász szállt fel az égre: „Az igazságos Isten őtet úgy segélje!” Majd így folytatta:

— Miután a vármegye jegyzői kara ezen rendkívüli közgyűlésen meg nem jelent, kénytelen vagyok tb. jegyzőket kinevezni. Steinkögler János, belügyministeri segédtitkár tb. főjegyzővé, — Fritsch Albert főispáni titkár pedig tb. aljegyzővé a törvény 57. §-ában gyökerező jogomnál fogva kinevezem, — felkérem őket eskütételre s kijelentem,

hogy az általuk felveendő jegyzőkönyvet magam fogom hitelesíteni."

A csatlósok erre duettben, szívükre tett kézzel elszavalták az esküt, — Sényi pedig a zsebéből készen kivett jegyzőkönyvet hitelesítette.

S ami most válaszképen keletkezett, — az a szívek beszéde volt. A folyosón egyszerre, egy lélekkel felcsendült a „Házának rendületlenül..." A lelkesedés erejével hullámmozgottak a szent hangok végig az egész épületen s összeesve, megtörtén hallgatta szó nélkül odabenn az — egyetlen hazaáruló. A Kossuth-nóta akkordjait együtt énekeltek a közönséggel a csendőrök s az öreg fiúk eleinte csak a bajuszuk alatt, — de később bátran, a hazaszeretet elragadtatásával eresztették ki férfiasan hangjukat. A Kossuth-nóta után még egy kis operett-szerű intermezzo is volt, mikor egy-két hang rázendített egy gunydalra:

Dobreczenbe kéne menni,
Főispánnak kéne lenni..."

A Bach-huszár arca erre odabenn visszanyerte mesterkéltséget mosolygását s azon kíváncsi és csodásan éles elmére valló kérdéssel fordult a melléte lévő újságíróhoz: „Nemde, ez ezézés akar lenni?"

Közeledési kísérletek.

A folyosón állók élénk figyelemmel kísérték minden mozdulatát, de mikor észrevették, hogy a terem ajtaján kijön és a folyosón feléjük tart, mint a bélpoklos elől menekültek. A csendőrököt kérte Sényi, hogy vezessék el az alispánhoz, de azok nem akarták tudni, merre van az alispán hivatalos helyisége. Ekkor másokhoz fordult, de mindenki undorral és szó nélkül fordított hátat neki. Fanyarul mosolyodott el bosszuságában s kifakadt:

— Azért, mert az alispánt keresem, még nem vagyok hazaáruló!

Kifakadására azonban senki sem reflektált. Egymaga indult el ekkor az alispán keresésére, de nem tudta megtalálni, s a folyosón eltévedt. Haragtól fujva ment vissza odujába, honnan a csendőrszázadost leküldte a főjegyzőhöz, kit magához kéretett, mert — ugymond — szeretne vele megismerkedni. A főjegyző azonban kereken visszautasított, hogy ő nem szeretne.

A cercle.

Mindenütt kudarcot vallva, újra az elvi kijelentések terére lépett, melyek során többször hangoztatta, hogy „a közjogi kérdések tisztán hatalmi kérdések." Majd a jövőre vonatkozó magatartását vázolta, melyekkel általában azt a benyomást keltette, hogy raffinált eszű ember, s hogy arra irányul minden igyekezete, hogy a főispáni széket a béke esetére is biztosítsa magának. Kétségen kívül áll azonban, hogy erre irányuló igyekezete is hajótörést szenvedni. Kijelentette, hogy most eltávozik székhelyéről, s csak február 15-ike után jön vissza, s hiszi és reményli, hogy akkora a béke helyreáll, s a tisztviselőknek megjön az eszük, mert aki akkor sem adja be a derekát, azt felfüggeszti állásától s ekkor különleges hatalommal felruházottan fog cselekedni. Ezt pedig a vármegye közigazgatása fogja megsínyleni, mert az elmozdítottak helyébe kénytelen lesz kétes értékű tisztikart állítani. Egyáltalában eszálkodik azon, hogy az ellenállásból a vármegyei tisztviselőket mért nem képesek ki, azért akart az alispánnal is beszélni, hogy legalább a szegénysorsukat bocsássák ki a rezisztenciából. Nem fogja megakadályozni azt sem, hogy a február 8-iki közgyűlést megtartsa a törvényhatóság, s hogy azon az alispán elnököljön, de 15-ike után fog találni módot arra, hogy a rendet és békét helyreállítsa.

Ebben a tonusban díkezőzött még néhány percig, 11 óra felé, mikor már látta, hogy neki itt nem nyílnak virágok, a távozás hímes mezejére lépett. Titkárját, Fritschet, a „rend helyreállítása végett" itt akarta hagyni, de ez addig könyörgött, míg elállott szándékától, s magával vitte őt is.

— Hogy csináljak én itt rendet, —

mondta elkeseredetten az oldalkanonok, — mikor nem hogy jó szót, de még egy pohár vizet sem ad ak itt nekünk!

A visszavonulás.

A díszes társaság azután levonult a közgyűlési teremből, melyből egész délelőtt nem merete lábát kitenni közülök egy se. Az ekvipázs előállott, a megyefőnök elhelyezkedett s hangosan kezdett kiabálni: „Megyei, megyei!" De mindenki szeme közé nevetett. Lóránd százasos is odafordult a közelben álló hajduhoz: „Takarja be a méltóságos urat", de a megszólított utánozhatatlan megvetéssel mérte végig a megyefőnököt s azután elfordult. Sényi felbiggyesztette ajkait s felnevetett:

— Ah, jó, — hát itt még a hajduk is politizálnak! — és saját méltóságos kezével fedte be végtagjait.

A kocsiakat újra közrefogták a huszárok és megkezdődött a gyászos, kudarcokkal teljes visszavonulás. De igazat mond a közmondás: „Vae victis", még a földregázólt sem futhatott el békével. A Kaszinó olvasóterméből éles hang kiáltott kocsija elé: Gazember! Hazaáruló! Ripők! S a mint kocsiját megállította, hogy megfigyelje a kiáltót, az karját messzire kinyújtva, megfenyegette s még egyszer ismételte: „Igen, az vagy!" Sényi, mit tehetvén mást, lenyelte, amit kapott s jelt adott a kocsisnak, mire újra megindult a menet. A Zsitva hídja mellett volt különösen forrongó a hangulat. Bábeli zürzavar fogadta: túlköelés, füttyülés, sípolás, trombitálás, bádogedények összeütéséből származó hangkáosz.

*

Ha a munkában levő tűzhányó forrongó kráterébe kösziklét dobunk, — az elemek tusájában megszületett erő kiröpíti kebeléből... Így tett Barsvármegye is: a hazaszeretet tüzében izzó vulkán, — az árulóval, — ki azzal a szándékkal lépett földjére, hogy caesari parancsa megtörje fiainak a szabadságszeretet magasztos eszméjében kötött szövetségét! A vasból is csak a lángok között tömörül az aczél! A tűzpróbát kiállotta Barsvármegye is s most megaczelosodva, saját erejébe vetett bizalommal elmondhatja: „Et si fractus illabatur orbis, impavidum ferient me ruinae!"

Harkányi Gyula.

Krónika.

Az első interjúom.

Nem kényerem ugyan az újságírás, de féligmeddig mégis csak újságíró is volnék, ha mindjárt Bagonon jelenik is meg az a lap, melyet szerkesztek. Hát mint ilyen bagosi újságírónak, végre valahára nekem is volt alkalmam interjúolni. Megtettem volna talán már máskor is, de a személyek, akiket meg kellett, vagy meg lehetett volna interjúolnom, mindég olyan savanyu izű alakok voltak, úgy hogy bizony nem volt soh'sem hozzá kedvem. És mily gunyos a sors. Az első interjúom mégis savanyu izű lett. A barsi megyefőnökkel kellett nekem szerencsétlennek interjú-féle párbeszédbe keverednem. Utólag tudtam meg, hogy nem kellett volna, mert már kielőzött az én volt felelős szerkesztő barátom. Amde már nem segíthetek rajta. Megtörtént, meg nem történt nem lehet. Erről az interjúról, illetve annak a lényegéről lapunk más helyén talál az olvasó bő részleteket. Ugy hogy nekem már inkább csak holmi személyes impressiókról lehet beszámolnom. E rovatban különben sincs elég hely ahhoz, hogy közel egy órai diskurzus részleteivel foglalkozhassam. Ennyi idő alatt a gyorsvonat 60—70 kilométert tesz meg. Most mennyit tehet meg egy jól pergő nyelv? A számitást mindenkinek legbölesebb enbelátására bízom. De hogy meg ne tévedjek a számadásban senki, közbe kell vetnem, hogy ebből az egy órából az én nyelvemre 5 percz sem esik. Ami persze azt jelenti, hogy a megyefőnök urnak egészen jól perreg a nyelve. Vagyis kár, hogy a nagy obstrukciós időkben nem volt ellenzéki képviselő. A megyefőnök ur t. i. azzal kér-

kedett, hogy ő cseppet sem kisebb hazafi, mint akármelyik hü barsi, vagy széles nagy Magyarország akármelyik fia. Erősen tiltakozott akármelyik megyanusítás ellen, sőt még a kifigurázást is kikérte magának, mert ő bizony nem ezirkuszhoz, miként egy újbányai kollegám nevezte őt el az aforizmákban. Hanem az az ember, aki a király és haza iránti kötelességét meggyőződésből teljesíti. Ezekre a mély argumentumokra talán nem szükséges nyilatkoznom, mert hisz ennek az impressiókhoz semmi köze, de ha épen muszáj, megtehetem azért észrevételeimet. Rövidre szabom. Ad singulas végtelen liberális vagyok bár, de Ugron Gábor jeles hazánkfiának mégis igazat fogok mindég adni abban, hogy a haza érdeke ellen nincs kötelességteljesítés. Nem szabad a tisztelésre és közmegebecsülésre igényt tartania annak, aki a közvélemény felfogása szerint nem jó szolgálatot tesz a hazának. Ennyi a megjegyzésem, mely kapcsolatos a meginterjúolt megyefőnök további nyilatkozatával. Ő különbséget akar tenni a teljesen magánszemély és a köztisztviséget személyesítő egyén között. Közéletünk e régi nyavalyája őt is töri. És noha van valami a dologban, — ma ez az elv, ha ugyan annak nevezhető, — fel van függesztve. A nemzeti ellentállás küzdelmében a közjogi tényezők, alkotmányjogi szervezetek kevésnek, illetve gyöngéknek bizonyultak. A társadalmi erőknél kellett fellépniök és a nemzeti ellenállásnak csak a társadalom adja meg a kellő súlyt és hogy úgy mondjam: tekintélyt. Ma tehát senkinek sem szabad akként beszélnie, hogy más a magánszemély és más a köztisztviséget betöltő ugyanaz a személy. Minden embernek a maga egész énjével kell részt kérnie a nemzeti küzdelemből, vagy ha nem: nyílt ellenségnek tekintendő. Különben a megyefőnök ferde felfogását eléggé jellemzi az a kijelentése, hogy köztisztviségekben nem bánja ha akármiképp támadom, még ha hazaárulónak nevezem is, csak a magánszemélyét ne bántsam. Ez a kijelentése valóban elszomorító és remélem, nincs ki kételkednék benne, hogy nem valami kellemes impressiókat gyakorolt reám az interjú. Daczára annak, hogy egyébként jószívű, jólelkű embernek látszott, akinek jól esnék, ha környezetét segíthetné, támogathatná. A lelki egyensúly meg van biltenve sok embernél. A speciális egyéni érdek iránti fogékonyság erősebben van kifejlődve, mint amire ma nemzetünknek szüksége van: hogy t. i. a salus rei publicae legyen mindegyikünknek suprema lex-je.

Szóval én megjártam, vagy ha tetszik, meglakoltam azért, amiért elég szemtelen voltam ahhoz, hogy Sz. elől el akartam szedni a babért. Amint halom, átkozott is érte és még „parach"-nak is elnevezett. Sz. ugyanis zsidó és a „parach" szó is zsidó. De nem helyes a két szót külön használni. A két szó szorosan összetartozik. Egyiknek a másika nélkül nincs értelme. De nem értem, hogy uri emberek közzé miképp toladhatnak testi épségének sérelme nélkül a parach igazi megszemélyesítője. Vagy nem urakkal érintkezik? Az más.

Nem aforizmak.

Installáció Ubul megyében.

Irta: Góbé.

(Olvasva a sok főispáni installációt, kedvet kaptam egy saját megszerkesztésű ilyen ünnepség leírására.)

Szereplők:

Lep-sényi Kálmán „megyefőnök."

Chammer-le detektiv.

Oldódi Nusi társalgási színésznd.

Kőgömb István leendő főjegyző.

Egy érsekújvári flakkeres.

Csendőrség, katonaság. Kor a XX. század.

Szin: Ubulmegye székhelye: Porhanyósmaróth főtere, háttérben a megyeház. Reggeli kilencz óra. A harang kong, a tömeg zsong, a méh dong. Azután csend. Majd később kocsirobogás. A csendőrség, katonaság.

ság tiszteleg, a nép köp. A nép még egyszer köp. A megyefőnök megérkezve, leszáll kocsijáról.

Egy pór: Pan velkomozni!

A megyefőnök: Ószinte örömmel hallom a nép szívének első dobbanását, azt a dobbanást, amely

Chammer-le detektiv: Kérem, itt nem érünk rá sokat szavalni, ne beszéljen, hanem szaladjon fel a lakosztályába és öltse magára a diszruháját . . . Különbözik igaz! Remélem, legalább bebiztosította magát záptojások ellen.

Lep-sényi: Nem. De különben nem is ismerem olyan czeget, mely evvel foglalkoznék!

Chammer-le: Elég abszurdum. Nem értem, hogy mért nem küldött magának a "Folt amely piszkít" r. t. prospektust?!

Lep-sényi: (Legyint) Hagyja el! Hol vannak a muczusok?

Chammer-le: Ne ugráljon. Arra most nincs idő. Különbözik is későre jár az idő. Szükségesnek tartom figyelmeztetni, hogy most komolyan és okosan viselkedjék. (Kopogás.)

Kögömb: (Belép) Kérem, ne fecsegenek itt annyit, a csendőrség már türelmetlenül várja az eskü letételét, a kapu előtt ácsorgó tömeg egyes szájaiban folyton jobban és jobban gyülik a köpanyag. Aztán meg mi lesz velem, én leszek-e a főjegyző, vagy az a detektiv. Továbbá mit csináljak evvel a két muczussal. Ezeket teljesen felesleges volt idehozni, csak rontják a mi reklámunkat. Mi nem kapunk se szállást, se ételmezt, sem semmit, hát ez jó, de ezeknek már eddig is vagy tizenötöt ajánlottak fel szállást, ételmezt, meg minden jót is. Jegyezze meg magának, hogy a hölgyek nem arra vannak teremtve, hogy kizárólagosan csakis főispánokat installáljanak, ők installálnak másokat is.

Lep-sényi: Jó, jó. De adja ide a konservdobozt.

Kögömb: (Odaadja.)

Lep-sényi: (Nézegeti.) Mi ez? Hiszen ez jegesmedvetalpkocsonya, hogy lehet ilyet venni?!

Kögömb: Nagyon egyszerű. Nansen is ilyet vitt magával az éjszakai sarki expedíciójához. Csak nem hozhatok egy főispáni installációra közönséges szardíniát! Én általában úgy pakoltam be, mintha legalább is Tibetbe indulnánk. Látja itt ezt a ládát?

Lep-sényi: Látom.

Kögömb: S tudja mi van benne? Bizonyára nem. Hát megmondom. De megjegyzem, hogy az egész berendezést a Zichy Jenő-féle ázsiai expedíciós muzeumból szerezttem. Ő most Afrikába ment, nincs szüksége északi ruhákra. Kérésre igen szívesen átadta. Az első ládában, tudja, a melyik ott a sarokban áll, van egy összerakható és szétszedhető sátor, ezt a belső szobában fogjuk felállítani. Azonfelül vannak benne jegesmedve bőrok, ezekből lesz az ágya, meg a takarója. Azután itt van egy valódi Emmerling-féle őrtüzelő.

Lep-sényi: (Álmélkodva.) Őrtüzelő? Minek az?

Kögömb: Nem is tudja? Hát este, hogy az expedíció tagjai hazataláljanak. Kiáll a sátor elé és meggyújt egy ilyen őrtüzelőt.

Lep-sényi: Nagyszerű!

Kögömb: Azután bepakkoltam egy összehajtható kausuk ladikot is. Ha a teremben sokat köpködnek, akkor legalább csónakázhatik. Elelmi szerrel el vagyunk látva egy egész évre.

Lep-sényi: De az istenért mit gondol ön, azt hiszi, hogy mi is Ázsiában vagyunk?

Kögömb: (Meggyőződéssel.) Nem, hanem még sokkal kutyább helyen. Ezekhez a főispáni szobákhoz képest Kamesatka valóságos Eldorádó Igaz, keresztül ment már a köpéskeresztségen?

Meglep-sényi: (Bután.) Mi az?

Kögömb: Hát ha van a csatában tűzkeresztség, úgy itt meg van köpéskeresztség. Most még van egy kis időnk, menjen ki egy kicsit a nép közé.

Lep-sényi: (Szótfogad. Kis idő múlva visszajön. Egyszerűen agyon van köpve. Szakállán jégcsapok és tojásmaradványok.) „Megtörtént!”

Kögömb: (Megelégedetten nézi.) Na jól van. Most már mehetünk beinstallálni. Figyelmeztetem, hogy az eskümintalapot jól nézze meg előbb, ne hogy úgy járjon, mint a Zoltánmegyei megyefőnök, a kinek a kezébe tévedésből egy étlapot adtak. Azután meg vigyázzon. Az irás így kezdődik: „En (a neve) esküszöm.” Ekkor ne úgy olvassa „én, a neve hanem úgy: én Lep-sényi Kálmán.

Lep-sényi: Értem.

Kögömb: No akkor mehetünk.

(Függöny le.)

H i r e k.

Halálozás. Mély megilletődéssel teljesítjük kötelességünket, midőn Istenben boldogult Lockner János kir. törvényszéki irodatiszt elhunytáról megemlékszünk. Szerény, igénytelen tagja volt ő társadalmunknak, de ám csak ő tartotta magát annak, mert mi többiek, kik a társadalmat alkotjuk, mindenkor megadtuk neki azt a helyet, melyet érdemei szerint el kellett foglalnia bármily szerénysége, igénytelensége dacára. Kevés emberről mondhatja el a megemlékezés, hogy nem volt ellensége, hogy a kivel csak érintkezett, aki csak ismerte őt, mindenki meleg rokonszenvvel viszonzta az iránta megnyilvánuló emberbaráti szeretetet. Lockner Jánosról így kell megemlékeznünk. Csupa szív, csupa jószág volt ő, a megtestesült előzékenység, csupa jóakarát. Társadalmunk legelőkelőbbjeitől kezdve lefelé mindannyian hozzáfordultunk, ha keservünket el akartuk panaszolni, mert tudtuk, hogy ő velünk érez, velünk szomorkodik, de velünk is örvend, ha a jó sors örömet juttatott nekünk olykor-olykor. Fiatal kora dacára János bácsinak hívtuk, mert mindnyájan rokonnunknak, igaz barátunknak tekintettük. Még a kis gyermekek is érezték, hogy kiesoda János bácsi. Alig van járnai tudó gyermek, aki barátságát ne kötött volna már János bácsival. Nagy úrt, nagy hézagot hagyott tehát ő hátra szíveinkben. A megboldogult földi maradványaitól mult hó 26-án vettünk bucsut. Szívét, lelkét azonban megőriztük, a míg élünk, mert János bácsi felejthetetlen marad emlékezetünkben. Nyugodjék János bácsi békével. A gyászoló család különben az alábbi gyászjelentést bocsátotta ki: „Özv. Lockner Jánosné szül. Heybl Augustya, Lockner Ilona és férje Aldorfer Lajos, Lockner Gizella és férje Ponoczky István az összes rokonok nevében is mély fájdalommal tudatják forrón szeretett férjének, testvérüknek, illetve sógoruknak Lockner János kir. törvényszéki irodatisztnek folyó évi január hó 24-én este 8 óraker a halotti szentségek ájtatos felvétele után, élte 53-ik évében történt gyászos elhunytát. A szeretett halott földi maradványai folyó évi január hó 26-án délután 3 óraker fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a helybeli temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat folyó évi január hó 27-én reggeli 8 és fél óraker fog a helybeli templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Aldás legyen emlékezetén!”

Főispáni beiktatási epizód. Sényi megyefőnök beiktatásáról a fővárosi és vidéki lapok hasábkra terjedő tudósításokat közöltek ugyan, de mégsem merítették ki teljesen az anyagot, úgy, hogy a mellékjelenteket is méltatták volna kellőleg és azokról is irtak volna egyet-mást. Ilyen epizód történt az Erzsébetter déleleti sarkán a Gróf Migazzy-kastély előtt. A hadoszlopokban felállított huszárság egyik közvitése apját fedezte fel szemével a vidéki nézők között, aki integetett neki, hogy elemózsiát hozott számára. Meglátta ezt a vezénylő hadnagy is, aki rögtön megparancsolta a huszárnak, hogy vegye át apjától a jóféle falatokat. Előkerült a tarisznyából az omlós pogácsa, a disznósajt és szilva-

pálinkával megtöltött butykos. A fiu egy pár szót váltott édes szülőjével, illedelmesen megköszönte a jókat és vissza akart állni a helyére, de a tiszt továbbá azt is meghagyta a huszárnak, hogy kísérje el a távozni készülő apát s így történt, hogy egész ki a benedeki utra kísérte ki a huszár édesatyját, aki örömeiben sirva ölelte meg derék katonafiát s halálával és szeretettel gondolt a jószívű tisztre. A százakra menő nézőközönség megindulva szemlélte a szülői szeretet megható példáját. A huszár apja Ujbánya vidékéről jött és 30 kilométert gyalogolt a dermesztő hidegben és a vastag pelyhekben hulló hóban, hogy édesfiát láthassa és üzenetet vihessen az aggó anyának. Ilyen nemes indulatok hevitik az egyszerű szülők és a szép huszármunka alatt dobogó magyar szíveket, (k. e.)

Elismerés. Az „Esztergom” című és az esztergomi egyházmegye területén lévő politikai és társadalmi mozgalmakkal foglalkozó lap ujabban igen szépen fejezte ki a szociális téren való munkálkodásért Hermann József selmeczbányai segédlelkész iránt elismerését. A nevezett segédlelkész számos cikket közölt már eddig is „Esztergom”-ban, így „A kerületi fogyasztási és értékesítő szövetkezet” címen 1905. jun. 18. jun. 25. jul. 9. szept. 24-én; „Gyakorlati példa a gazdasztály szervezéséhez” címen 1905. nov. 5. nov. 19. decz. 10-én; „Szövetkezeti gabonarakár” címen 1905. decz. 17. decz. 24. 1906. jan. 7-én; „Gazdasági és ipari hitelszövetkezetek” címen 1906. jan. 21-én kezdett új cikksorozat stb. A lap elismerésül a segédlelkésznek X. Pius életnagyságu mellképét berámázva üveg alatt megküldte. E kép művészies kivitele bámulatos. Akármelyik oldalról: jobbról-balról, felülről-alulról, állva-sétálva nézi az ember az arezt és a szemeket, ezek mindig a néző felé tekintenek, úgy hogy a kép nem is festménynek, de élő areznek — szemnek tűnik fel. Hasonlóan az esztergomi papnövendékek magyar egyházirodalmi iskolája elhatározta, hogy ezután a szociális kérdés tanulmányozásával is fog foglalkozni és felkéri a szociális téren működőket, hogy a szövetkezeti és társulati életet, szervezést, vezetést megismertessék az iskolával. Az iskola legelsőnek Hermann József segédlelkészt kérte föl erre, hogy Esztergomba utazva, ottan a szövetkezetek, egyletek alakítása, szervezése, vezetése körül szerzett gazdag tapasztalatait az iskolával megismertesse. Gratulálunk a jeles segédlelkész urnak és kitartásra buzdítjuk.

Robbanás. Mult hó 25-én délután az opodeldóc készítése közben robbanás történt a verebéli gyógyszertár laboratoriumában, még pedig oly erővel, hogy a gyógyszertárban levő nagy kirakat tábláját darabokra törte. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

Az ujbányai kaszinó-egylet vigalmi bizottsága folyó hó 8-án az egylet összes terneiben tombolával egybekötött jótékonyzéli álarozs kalikó-estélyt rendez.

Sényi Kálmán életrajza. Lapunk egyik jó barátja révén sikerült megszereznünk a barsi megyefőnök életrajzi adatait, melyeket bizonyára általános érdeklődéssel fogadnak t. olvasóink. Ez életrajzi adatokat nem színezzük ki, hanem csak egyszerű kronológikus sorrendben közöljük az alábbiak szerint. Sényi Kálmán mintegy 55 éves, vasmegyei származású. Atyja herceg Batthyányi Fülöpnek teljhatalmu kormányzója volt és a legbizalmasabb embere, úgy, hogy őt még 1848. előtt „nagy-nyomi” elnévvel nemesítette. Sényi Kálmán atyjától körülbelül 100000 korona értékű vagyont örökölt, aminek azonban már régen a nyakára hagott. A 70-es évek elején gazdag partit csinált, a földhitelintézet egyik igazgatójának, Szathmárynak a leányát vette nőül. Nejétől azonban, kitől két fia van, elvált és az unitárius hitre tért át. Később Vasvármegyében árvaszéki ülnök lett, majd Széll Kálmán protekciója folytán állami anyakönyvi felügyelőnek neveztetett ki s midőn mult évben ez állások meg lettek szüntetve, bel-

ügyminisztérium kivándorlási osztályába osztott be és a VII. fizetési rangosztályba soroztatott. — Sényi Kálmán egyébként művelt ember, tanulmányait Bécsben végezte. De sajnos, egész életében reakcionárius volt, mindig a hatalomhoz húzódott. Vasvármegyében ő rendezte a hírhedt erőszakos választásokat, részint mint választási elnök, részint mint főkortes. Rosenberg Gyula emlékeztető erőszakos választásánál ő volt az elnök. Tehát szép kilátások nyílnak Barsvármegyére.

Zártkörű tánczestély. A verebélyi iparos tűzoltó szakasz tagjai folyó hó 4-én a „Központi söresarnok” összes helyiségeiben saját egyéni felszerelése javára zártkörű tánczestélyt rendeznek.

A körmöczbányai m. kir. állami főreáliskola alumneuma javára folyó hó 10-én a „Szarvas”-vendéglő nagy termében hangversenyt és tánczestélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. „Szentelt hantok” Antos Károlytól, „Csónakos” Palotássytól, előadja az ifjusági énekkar. 2. „A költő” Török Ferencztől, előadja Mayer Rezső VIII. o. t. 3. „Leila belépője” Gul-Babából és „Falu végén rezgő nyárfa” népdal, éneklő Bűchler Frigyes VIII. o. t., zongorán kíséri Jankovszky Demeter VIII. o. t., 4. „Magyar ábránd” Greizingertől, hegedűn előadja Woller Rezső VIII. o. t., zongorán kíséri Jankovszky Demeter VIII. o. t., 5. „Vén cigány”

szavalja Helm Viktor VIII. o. t., zongorán kíséri Jankovszky Demeter VIII. o. t. 6. „Kénytelen házasság” Molière-től, vigjétek egy felvonásban, személyek: Spanarelle Helm V., Geromino Holub A., Alcantor, Dorimène atyja Fischer M., Lycaste, Dorimène imádója Wagner B., Alcidas, Dorimène bátyja Meszlényi B., Pancratius, az aristotelesi bölésészet doctora Rehorovszky S., Marphurius, a pirrkoni bölésészet doctora Epstein E. Két cigány nő * * 7. „Ósbudavári induló”, előadja az ifjusági zenekar.

Kivándorlás Ausztria-Magyarországból. A napokban jelent meg az Egyesült Államok kivándorlási főbiztosának Sargentnek kimutatása az 1904. évi július hó 1-től 1905. évi június hó 30-áig terjedő kivándorlásról. A kimutatás szerint Ausztria-Magyarországból 275693 lélek vándorolt ki az Egyesült Államokba, tehát 97537 lélekkel több, mint az előző évben. A 275693 kivándorlóból Magyarországra 163703 esik, kik nemzetiség, nyelv és vallás szerint a következőképp oszlanak meg: magyar 45300, tót 51009, német 25759, horvát 22307, román 7167, orosz 3268, izraelita 6239.

A gyermekbetegségek elleni védekezés csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képessége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha a gyermek a hidegebb évszak alatt csukamájolajat fogyaszt, mely célra legajánlatosabb a Zol-

tán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvegje 2 korona a gyógyszerárakban.

„Tudományos színház”, melynek előadásai folyó hó 2-án kezdődnek a Pető-féle szinkörben. A délutáni előadás ifjusági és népelőadás lesz. Az esti előadás műsora: I. Az örök hó birodalma. II. Az orosz-japán háború. III. Mozdó fényképek, A terem fűtve lesz. A szünetek alatt Chudován Gáspár, József kir. herceg udvari zenekara hangversenyez. Ezen érdekes és tanulságos előadásra a magunk részéről is felhívjuk a nagyérdemű művelt közönség figyelmét. Jegyek kaphatók Brunczlik I. könyv- és papirkereskedésében, a Dóczi nyomdában és az előadás napján a szinkörben.

Selyemárak áremelkedése. Az ár-emelkedések hosszú sorozatába ujjabban a selyemkendőárak is fölvetettek. Ugyanis, mint értesülünk, a selyemszövetgyárak, tekintettel a nyersárak árára, továbbá a munkadíjaknak emelkedésére, elhatározták, hogy az egész- és félselyem kendőgyátmányok árait öt százalékkal fölemelik.

A Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár folyó évi január hó 15-én kiadott második füzeté rendkívül gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A „Döntvénytári részben” Constantin Pál nagytapolcsányi szolgabíró „Közigazgatási Repertorium” folytatása található.

MEGHÍVÓ.

AZ **UJBÁNYAI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** 1906. évi február hó 11-én **XX. RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉT**

tartja, melyre a tisztelt részvényeseket ezennel meghívja.

Ujbányán, 1906. évi január hó 26-án.

AZ **IGAZGATÓSÁG.**

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlés megalakulása.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozó intézkedés.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az 1905. évi számadás és mérleg előterjesztése s a felügyelő-bizottság jelentése alapján a felmentvény megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása iránti intézkedés.
6. Az alapszabályok 8. §-ának módosítása.
7. Indítványok.

Figyelmeztetés. A ki a közgyűlésen szavazati jogát gyakorolni kívánja, tartozik az alapszabályok 15. §-a szerint a részvényeket a közgyűlés előtt az intézeti pénztárnál — tértvény mellett — bemutatni.

Vagyon.

Mérleg-számla 1905. évi december hó 31.

Teher.

Fkvi l.		Korona	Fillér	Fkvi l.		Korona	Fillér
18	Pénztári készlet	13690	69	2	Részvénytőke	32000	—
20	Váltó tőke	220736	—	4	Tartalék-alap	25686	37
22	Kötvények	172165	—	28	Előlegek	272	30
24	Felszerelés	703	25	8-58	Betétek	329855	27
26	Ingatlanok	7807	61	10	Visszleszámitolás	12991	—
46	Óvás	12	57	12	Be nem váltott szelvények	609	20
48	Értékpapír	1000	—	15	Előre bevett kamatok	3870	44
60	Hátralékos és visszleszámitolási kamat	425	23	36	Adóhátralék	1000	—
				16	Mult évi nyereségáthozat	640·60	
					Egyenleg mint nyereség	9615·17	77
		416540	35			416540	35

AZ IGAZGATÓSÁG:

Zimmer Antal s. k.
könyvelő.

Gyurics Samu s. k.
aligazgató.

Dr. Rischaneck Béla s. k.
igazgató.

Ollik János s. k.
pénztáros.

Jelen mérleg-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek, a törvény és alapszabályok értelmében készültnek találtak.

Kelt Ujbányán 1905. év december hó 31-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Czibulka Adolf s. k.
f. b. tag.

Nizsnik Béla s. k.
f. b. tag.

Koperniczky József s. k.
f. b. elnök.

Staud Nándor s. k.
f. b. tag.

Kotiers Emil s. k.
f. b. tag.

Magyar Tudományos Színház pénteki előadásához jegyek már kaphatók

Brunczlik I. üzletében és a Dóczi könyvnyomdában.

70 Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aranyosmaróti kir. járásbírósnak 1905. évi Sp I 652/3 számú végzése következtében Dr. Gyikos Mihály ügyvéd által képviselt Kohn Nathán javára Barsvármegye törvényhatósága ellen 400 kor. s jár. erejéig 1906. évi január hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1326 koronára becsült következő ingóságok u. m. butorok-ablakok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fenti kir. járásbírósnak 1906. évi V. 16/4 számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés ennek 1905. évi deczember hó 27-től járó 5% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 89 kor 10 fillérben bírónilag már megállapított költségek erejéig Armaróton a helyszínen leendő eszközlésére 1906. évi február hó 6-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Aranyosmaróth, 1906. évi január hó 26-án.

bagotai Lengyel Aurél kir. bir. végrehajtó.

42/1906. Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aranyosmaróti kir. járásbírósnak 1905. Sp I 258/1 számú végzése következtében Dr. Pollak József ügyvéd által képviselt Paukov (belov) János javára Paukov András ellen 199 korona 56 fillér s jár. erejéig 1906. évi január hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 660 koronára becsült következő ingóságok, u. m. fapajta, szeeskavágó, széna stb nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fenti kir. járásbírósnak 1906. évi V 4/2 számú végzése folytán eddig összesen 132 kor. 70 fillérben bírónilag már megállapított költségek erejéig Szkiezón a helyszínen leendő eszközlésére 1906. évi február hó 13-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Aranyosmaróth, 1906. évi január hó 30-án.

bagotai Lengyel Aurél kir. bir. végrehajtó

Hirdetmény.

A nagysároői uradalomban azerdei laknál kemény hasábfardei ölenként 22 (huszonkettő) koronáért kapható.

**KOCSI-
acetylen-lámpák!**

Gőzeke-, kocsirud-, spitzbogen-, asztali-, udvari-, kerti-, utcza- és istálló-

acetylen-lámpák.

BARDI JÓZSEF

BUDAPEST,

VI. kerület, Gyár-utca 10. szám alatt

(Andrássy-ut és Királyutca között.)

Árjegyzék ingyen. Törvényesen védve.

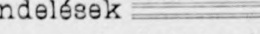
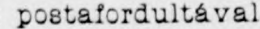
Egy butorozott szoba azonnal kiadó. Ugyanott egy kitűnő hegedű eladó.

DÓCZI KÖNYVNYOMDA

(Tulajdonos: NÉMETI ARMIN.)

Mindennemű könyvnyomdai munkák a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig elkészítésére jutánvos árak mellett elvállaltatnak.

A t. megrendelők meghívására megbizottamat készséggel bocsájtom rendelkezésre.

Vidéki megrendelések
 postafordultával.

ALAPITTATOTT:
1880.

ARANYOSMARÓTH.

ALAPITTATOTT:
1880.

PAPIRRAKTÁR:

A nevesebb hazai és külföldi papirgyárak dus választéku raktára.

Levélpapir különlegesség.

Központi előfizetési iroda az összes bel- és külföldi hírlapok és folyóiratok megrendelésére.

Teljes irodai berendezések.

György lovag védjegye.

Hála Istennek

kiváltköpen: gyomorhaj, bélhaj, étvágytalanság, influenza, kolika, láz, csúz, köszvény, fej- és fogfájásban szenvedőknek. 84711 elismerőlevél bizonyítja ezt. — 12 kis vagy 6 nagy dupla üveget 4 korona 50 fillér bérmentve. Minden ily rendeléshez 1 üveg ingyen lesz mellékelve pontos használati utasítással. — Szétküldi az egyedüli készítő:

Városi gyógyszerház Temesvár, Szent-György-tér 509.

Ezen háziszert ne hiányozzon egy családnál sem.

György lovag védjegye.